

Največja smučarska dolina na svetu je Zillertal na Tirolskem

Ko smučanje še zdaleč ni vse

Na začetku razvoja zimskega turizma je bilo tako kot v vseh drugih alpskih deželah tudi v večini vseh avstrijskih zimskošportnih središč vse podrejeno smučanju. Kasneje so k osnovni ponudbi dodali še druge oblike športnih in rekreativnih dejavnosti na snegu. Skoraj v vsakem zimskem turističnem središču so nato poleg pokritih bazenov in savn postavili večje ali manjše vodne parke.

DRAGO BULC

Letos je v gorah na Tirolskem ogromno snega in priložnosti za smuko zunaj urejenih prog.

Stavni del zimske turistične ponudbe avstrijskih smučišč so že na začetku razvoja zimskega turizma postale tudi domače planinske in planske kočice ter gorske restavracije s skoraj povsod podobnim izborom tipičnih avstrijskih jedi. Kasneje so jim dodali še nekaj globalno uveljavljenih jedi hitre prehrane. Da bi pritegnili zahtevnejše goste, pa v največjem obdobju na gorskih grebenih in vrhovih gradijo sodobno arhitekturno oblikovane restavracije z vrhunsko kulinarico in ponudbo. Ta sodobni trend je najbolj prisoten v alpski dolini Zillertal, nedaleč od prestolnice Tirolske Innsbrucka.

Največja smučarska dolina na svetu

Dolino Zillertal mnogi poznajo predvsem po edinem avstrijskem ledeniku, na katerem je mogoče smučati vsako leto, po 3250 metrov visokem Hintertuxu. V lepem sončnem vremenu je spust z vrha ledenika v dolino po 12 kilometrov dolgi progi, ki je ena najdaljših v Evropi, resnično pravi užitek. Ker je višinska razlika z vrha do doline kar 1750 metrov, je treba biti za tako dolg in na nekaterih delih zelo strm spust zelo dobro fizično pripravljen. Ta najdaljša smučarska proga pa zagotovo ni za začetnike.

Sicer pa je ta turistično zelo razvita alpska dolina v bližini dvakratnega prizorišča zimskih olimpijskih iger, upravnega in političnega središča Tirolske, Innsbrucka. S 530 kilometri smučarskih prog je najbolj smučarska do-

lina v Avstriji, v Evropi in celo na svetu. Kar tri četrtine vseh prog lahko ob pomanjkanju snega zasnežijo s snegom, ki ga izdelujejo, kot je zapisano v lokalnem turističnem vodniku iz "čiste pitne vode". Letos jim ga ni bilo treba izdelovati, saj je tudi ta del Avstrije v začetku leta zajelo zelo močno sneženje. Tako je ponekod zapadlo tudi več metrov snega, kar je domačinom in turistom povzročilo nemalo težav.

Za ponazoritev, da gre resnično za velikansko zimsko turistično območje, še nekaj veličastnih turističnih podatkov. Skupno 180 modernih žičnic lahko na uro pripelje kar 318.690 smučarjev.

Čprav je v dolini več nepovezanih smučišč, je mogoče na vseh smučati z eno smučarsko vozovnico, do vseh pa vozijo brezplačni smučarski avtobusi. Posebna atrakcija Zillertala je smučarski vlak, po dolini po ozkotirni železnici tudi s parno lokomotivo pripelje pod vznožje večine smučišč. V dolini je 25 smučarskih šol s 900 smučarskimi učitelji, ki govorijo kar 17 jezikov. Za okrepilo je na smučiščih kar 80 planinskih koč. V nekaterih imajo tudi prenočišča.

Snežni parki in sankališča

Za ljubitelje drugačnih smučarskih tehnik je v dolini kar sedem so-

dobno urejenih snežnih parkov, devet snežnih zabavišč za vso družino, imajo pa tudi označena območja za smučanje izven smučišč, ki so letos zaradi višine snežne odeje še posebej privlačna. Res pa je zaradi plazov tudi zelo nevarno, zato povsod opozarjajo, da se tisti, ki za tako smučanje niso zadostno usposobljeni ali pa nimajo ustrezne opreme, ne odpravijo na smučanje izven urejenih smučišč. Tudi izkušenim smučarjem, pa priporočajo za to zahtevno smučanje posebej usposobljene vodnike.

V skoraj vseh smučarskih središčih v dolini Zillertal pa imajo tudi sankališča. Skupaj jih je 14.

Eno od gorskih turističnih naselij v dolini Zillertal.

Zillertal (Tirolska, Avstrija)

180 žičnic
530 km smučarskih prog
318.690 smučarjev na uro
25 smučarskih šol
80 planinskih koč
14 sankališč
7 smučarskih parkov

Najdaljša proga za sankanje z nove postaje žičnice na Spieljochu v dolino je dolga kar pet kilometrov in pol. Veliko smučarjev se odloči tudi za kakšen spust s sankami v dolino in potem za vzpon na isto mesto z najnovejšo, v letošnji zimski sezoni postavljeno kabinsko 10-sedežnico.

Tisti, ki jim obratovni čas žičnic od 9. do 16. ure ne zadošča, se lahko za doplačilo k smučarski vozovnici zapeljejo na goro že ob pol osmih jutraj. V ta paket je všteti tudi zajtrk ob koncu jutranjega dela smučanja. Komur pa preostane še dovolj moči za nočno smuko, pa se lahko zapelje po osem kilometrov dolgi razsvetljeni Zlati progi, ki so ji dali ime po znanem avstrijskem smučarskem šampionu Stephanu Eberharterju, zmagovalcu svetovnega pokala v alpskem smučanju v letih 2002 in 2003.

Vrhunska kulinarika

Poseben pečat začetnemu delu doline Zillertal je od konca prve svetovne vojne do danes dala družina Schultz, ki je lastnica treh smučišč in večine restavracij in drugih objektov na njih nad najstarejšim krajem Fügen in sosednjim Kaltenbachom. Ker ima s smučišči na Koroškem in Vzhodni Tirolski vsega skupaj v lasti kar sedem smučišč in več prenočitvenih objektov s približno 1500 ležišči ter z več izjemnimi gostinskimi objekti v domači dolini in v drugih smučarskih središčih, je zagotovo najmočnejša družina v zimskošportnem turizmu v celotni Avstriji. Družinsko podjetje Schultz Gruppe danes vodi sestra in brat Marth in Heinz, ki sta po vsej Avstriji in tudi v tujini poznana po svojem inovativnem pristopu k razvoju gorskega turizma. Še posebej na področju kulinarike.

Ob otvoritvi nove 10-sedežne

Restavracija Albergo na 2400 metrih nad dolino Zillertal ponuja jedi italijanske kuhinje.

kabinske žičnice Wimbach express na začetku zimske sezone 2018/19 so na višini 2400 metrov odprli gorsko restavracijo Albergo s čudovitim pogledom na Zillerske Alpe s peštrim izborom jedi italijanske kuhinje. V tej visokogorski restavraciji je motel "novo in drugačno", ki se po arhitekturni zasnovi in še posebej po kulinariki ponudi močno razlikuje od večine avstrijskih planinskih koč, strežejo doma narejene testenine, morske sadeže in še veliko drugih

italijanskih specialitet. Albergo premore osem razkošnih apartmajev za najbolj razvajene turiste. Seveda to razkošno orlovo gnezdo premore tudi objektu in cenam primeren wellnes.

Nekaj sto metrov nižje, na nadmorski višini 2000 metrov, pa sta sestra in brat Schultz preuredila 180 let staro sirarno v prijetno planinsko zatočišče, od koder je terase čudovit razgled na okoliško gorovje. Stara sirarna je namenjena tistim, ki imajo radi družinski

vzdušje in pravo domačo hrano. Zato v kuhinji uporabljajo samo ekološko pridelane sestavine. Tisti, ki se odločijo za prenočevanje v tej pravilnici plansarski hiški, so nagradjeni z nepozabnim zahodom sonca za Zillertalskimi alpami in z jutranjim smučanjem po sveže stepatih progah. Nad staro sirarno na smučišču Hochzillertal je mednarodno znana Kristalbhütte, ki je za svojo petzvezdično ponudbo dobila priznanje za najboljšo alpsko koč.

Da v Zillertalu poleg ostale raznovrstne zimske ponudbe stavijo na povezavo smučanja in drugih zimskih radosti s kulinariko, domačini dokazujejo tudi s tem, da že dve leti zapored novo zimsko sezono odprejo z mednarodnim gastronomskim festivalom. Letos so brezplačne prigrizke in napitke ob smučišču pripravljali kuharji iz 14 držav. Dvodnevni kulinarčni festival pa se konča z družjenjem dobrojedcev v stari graščini v središčnem mestecu Fügen. •

Spomladansko smučanje je vabljivo tudi v bližini naših krajev

Od zasneženih smrek do ledenika

V času, ko v primorskih dolinah že vihajo rokave kmetije in vrtničkarji, je v gorah v naši bližini še veliko snega. Na kakovostno marčevsko vijuganje vabi še veliko smučišč - od gozdnate Soriške planine in skalnatega čezmejnega Kanina do Dolomitov in koroškega ledenika Mölltal.

IGOR MUŠIČ

Marčec je pravi mesec za smučarske sladokusce. Na resnih smučiščih je to obdobje, ko je snega veliko, mraza malo, z nekaj sreče v spomladansko spremenljivem vremenu pa proge vsaj do kosila s trdoto kljubujejo mehčanju sončnih žarkov.

Vremenska napoved je za ta konec tedna sicer topla in vlažna, a že prihodnji teden bo ugodnejša. Pričakovati je, da bo do konca marca marsikje pri nas in v bližnji tujini še pravi prijetno.

V Sloveniji je največ snega - do 230 centimetrov - na čezmejnem Kaninu, kjer utegne biti prav zimsko še za 1. maj. Na naši strani, nad Bovcem, so prevozne vse proge nad spodnjo postajo trisedežnice Skripj, na severnem italijanskem pobočju pa so izvrstne razmere na vseh progah - do dolinskega turističnega naselja Sella Nevea. Posebnost je še višinska smučarska tekaška proga, ki se pod kočjo Gilberti razteza

na 1700 do 1800 metrov višine. Na višini od 1100 do 2300 metrov se ob pretežno zahlevnih progah sicer vrči sedem žičnic in italijanski tekoči trak za najmlajše.

Za družine z majhnimi otroki je priročen obisk Soriške planine nad Podbrdom, kjer iz avtomobila stopite naravnost na smučišče s petimi žičnicami, sankališčem in smučarsko tekaško progo. Dobrega pol metra utrjenega snega bi ob napovedani ohladitvi prihodnji teden moralo še vztrajati.

Za ljubitelje spomladanske smuke iz Istre in Krasa je zaradi bližine gorenjske avtoceste hitro dostopen Kravec, kjer je na 70 centimetrih snega v pogonu desna žičnica. Zgornji del smučišča (1600 do 2000 m) bo gotovo bel še aprila.

Italijanski sosedej

Marca bo sezona tekla še na vseh furlanskih smučiščih skupine Promotur, najlažji dostop in naj-

boljšo pomladansko ponudbo pa ima Zoncolan v Videmski pokrajini nad Tolmezzom, ki sega do 2000 metrov visoko, te dni pa na 90 centimetrih snega obratuje vseh 11 naprav s snežnim parkom za deskarje vseh. Naj dodamo, da je prav ta konec tedna vremenska napoved za italijanske Alpe ugodnejša kot za naše.

Posebej to velja za Dolomite. Vsaj dve vstopni točki za odlično spomladansko smuko - Falcade in Cortina d'Ampezzo - nista predaleč in ne zahtevata vožnje čez prelaze. Časovno sta primerljivi z izletom na Mariborsko Pohorje.

Na obeh smučiščih je za konec tedna napovedano lepo vreme s hladnimi jutri - kot naročeno za kakovostno smučanje. Nad Falcadami se dviga 2520 metrov visoka Col Margherita kjer se na 110 centimetrih beline vrči 16 žičnic. Iz Cortine se z gondolo udobno dvignemo na smučišče Faloria, ki sega skoraj 2400 metrov visoko. Prevozna je pestra paleta prog ob sedmih dolgih žičnicah.

Skok v Avstrijo

Vreme v avstrijskih Alpah bo v prihodnjih dneh precej muhasto, a bo sezona še dolga. Primorcem najbližje so Mokrine (Nassfeld). Do vznjožja po avtocesti za Tržič (izvoz Tablja/Pontebba) pridemo hitro, zadnji zaviti kilometri na 1530 metrov visoko izhodišče na prelazu Pramollo pa znajo biti po sneženju zahtevni. Na vrhu na 125 centimetrih snega čaka razkošje ob kar 29 še delujočih žičnicah, ki segajo do 2000 metrov visoko.

Nekoliko dlje - kot na drugi konec Slovenije - traja vožnja do še dveh zanimivih spomladanskih smučišč - Turracher Höhe in Mölltal. Obe bosta odprti do prvega maja. Prednost Turracherja, kjer se na 140 cm snega vrči 12 žičnic, je direkten dostop z avtom na smučišče (na 1800 m), adut več kot 3100 metrov visokega Mölltala pa je zagotovljen kakovosten sneg tudi v spomladanskih popoldnevih. Tam se trenutno na 320 cm snega vrči 8 žičnic. •